

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง
ของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร*

BUDDHADHAMMA APPLICATION FOR POLITICAL POPULARITY CREATION
OF PHEU THAI PARTY IN BANGKOK METROPOLIS

อภिरดี โกเฮง

Aphiradee Koheng

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: porpew@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมือง 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมือง และ 3. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะจำนวน 8 รูปหรือคน และการวิจัยเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร พบว่า การสื่อสารและสังคมวัตถุ 4 ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร พบว่า ใช้หลักสังคัตถุ 4 ในการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร คือ ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา

คำสำคัญ: การประยุกต์; หลักพุทธธรรม; ความนิยมทางการเมือง; พรรคเพื่อไทย

* Received August 19, 2023; Revised August 31, 2023; Accepted September 9, 2023

Abstract

Objectives of this research article were: 1. To study the general condition of politicians' political popularity of Pheu Thai party in Bangkok Metropolis, 2. To study the factors that promote the politicians' political popularity of Pheu Thai party in Bangkok, and 3. To study the application of Buddhist principles for political popularity creation of Pheu Thai party in Bangkok Metropolis. Methodology was the mixed methods: The qualitative method, data were collected from 18 key informants by in depth-interviewing and from 8 participants in focus group discussion and analyzed data by descriptive interpretation. The quantitative research, data were collected from 400 samples with Questionnaires and analyzed data with frequency, percentage, mean, standard deviation and Multiple Regression Stepwise.

The findings were as follows: 1. General condition of politicians' political popularity towards Pheu Thai party in Bangkok Metropolis, by overall, was at a high level, the average of 3.99. 2. Factors affecting people's political popularity towards Pheu Thai party in Bangkok Metropolis: The factors of Communication and Sangahavatthu 4 affected Political Popularity of Pheu Thai Party in Bangkok Metropolis at the statistically significant level of 0.01. 3. Buddha-dhamma application for political popularity creation of Pheu Thai party in Bangkok Metropolis by Sangahavatthu 4 consisted of Dana, giving, Piyavacha, pleasant speech, Atthachariya, life of service and Samanattatae; beneficial conducts.

Keywords: Buddha-Dhamma; Application; Political Popularity; Pheu Thai Party

บทนำ

พรรคเพื่อไทยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องถึง 4 สมัย แม้จะถูกยุบหรือเปลี่ยนชื่อ แต่ก็เป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่าพรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชาชน ล้วนมีฐานมาจากพรรคไทยรักไทย ชัยชนะของพรรคตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ได้กลายเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่แสดงถึงความสำคัญของพรรคการเมืองในการแข่งขันทางการเมืองที่เปลี่ยนไปจากเดิม การเมืองไทยในอดีตที่ผ่านมานโยบายและพรรคการเมืองไม่ได้มีบทบาท

ต่อการแข่งขันทางการเมืองมากนัก จึงจะพบว่าการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งจะเน้นไปที่ตัวบุคคลเป็นหลัก ผู้สมัครจำนวนมากมักจะมีการโยกย้ายพรรคหลายต่อหลายครั้ง แต่ยังคงได้รับการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นอยู่เสมอ ชัยชนะในการเลือกตั้งจึงเกิดจากปัจจัยความสัมพันธ์และเครือข่ายของผู้สมัครมากกว่าพรรคการเมือง อย่างไรก็ตาม การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงระบบเลือกตั้งมาใช้ระบบผสมระหว่างระบบแบ่งเขต กับระบบบัญชีรายชื่อ (Party List) จากเดิมที่ใช้ระบบแบ่งเขตเพียงระบบเดียว การใช้ระบบบัญชีรายชื่อ ทำให้พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการพิจารณาตัดสินใจลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากขึ้น ระบบเลือกตั้งแบบใหม่จึงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองผ่านนโยบายพรรค ซึ่งได้กลายเป็นตัวแปรสำคัญในการแข่งขันทางการเมืองของพรรคต่าง ๆ (ไชยา พรหมา, 2563)

การที่พรรคเพื่อไทยยังคงรักษาฐานความนิยมของตนเองในการเลือกตั้งได้นั้น ไม่ได้เป็นไปอย่างราบรื่น สถานการณ์ทางการเมืองตลอดระยะเวลานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2562 เต็มไปด้วยความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นการเกิดรัฐประหารถึง 2 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2557 ซึ่งส่งผลให้พรรคการเมืองไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเป็นปกติ พรรคเพื่อไทยในปัจจุบันต้องเผชิญกับการยุบพรรคถึง 2 ครั้ง คือ การยุบพรรคไทยรักไทยในปี พ.ศ. 2550 และการยุบพรรคพลังประชาชนในปี พ.ศ. 2551 คณะกรรมการบริหารพรรคถูกตัดสิทธิทางการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และระบบเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 และรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 ได้สร้างเงื่อนไขอันเป็นอุปสรรคต่อพรรค โดยเฉพาะการเปลี่ยนกติกาการเลือกตั้งมาเป็นระบบจัดสรรปันส่วนผสม ซึ่งระบบการคำนวณคะแนนไม่เอื้อต่อพรรคการเมืองใหญ่ และการเลือกตั้งปี พ.ศ. 2562 ยังเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหลังว่างเว้นไป 8 ปี ทั้งพรรคเพื่อไทยเองก็ไม่ได้เป็นแกนนำพรรครัฐบาลนับตั้งแต่การรัฐประหารยาวนานถึง 5 ปี ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พรรคเพื่อไทยยังคงรักษาฐานเสียงของตนเองได้เสมอมา (ศิริรัตน์ พิสัยเลิศ, 2564)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ในการศึกษา เนื่องจากผลการสำรวจพบว่า ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทยได้รับความนิยมทางการเมือง ซึ่งมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจากในอดีต จึงเป็นที่น่าสนใจว่าตัวชี้วัดใดที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของคามนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทย ประกอบกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมสามารถส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยได้หรือไม่ ซึ่งผลจากการศึกษา

ครั้งนี้จะทำให้ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรม คือ หลักสังฆวัตต 4 เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางในการสร้างค่านิยมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,481,523 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2565) คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย กลุ่มนักวิชาการทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 รูปหรือคน ศูนย์สำรวจความคิดเห็นของประชาชน จำนวน 3 คน สมาชิกพรรคเพื่อไทย จำนวน 2 คน กลุ่มสื่อมวลชน จำนวน 4 คน กลุ่มนักวิชาการสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน กลุ่มนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 2 คน และกลุ่มนักศึกษาผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 18 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การศึกษารายการเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยตรวจสอบความตรงเชิง

เนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมของโครงสร้างและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC จากการคำนวณค่าและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 ทุกข้อคำถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 2 อย่าง ประกอบด้วย การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 8 รูปหรือคน

การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อยืนยันผลการศึกษาเชิงปริมาณจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานครพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้ติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารจากพรรคเพื่อไทย คือติดตามมาตั้งแต่ผลงานในอดีตตั้งแต่พรรคไทยรักไทยเรื่อยมาจนถึงพรรคเพื่อไทยในปัจจุบันเน้นในเรื่องของนโยบายของพรรคเพื่อไทยเป็นหลัก ที่มีความรู้สึกรักนโยบายของพรรคมาจากปัญหาของประชาชน และตอบโจทย์ความต้องการของประชาชน อีกทั้งความพร้อมทางด้านทรัพยากรบุคคล รวมไปถึงประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย ต้องการการเปลี่ยนแปลงต่างเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประชาชนในกรุงเทพมหานครติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารจากพรรคเพื่อไทย และประชาชนในกรุงเทพมหานคร ได้ช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพรรคเพื่อไทย บางส่วนช่วยปกป้อง แก่ต่างให้กับพรรคเพื่อไทย เกี่ยวกับข่าวเสียหายต่าง ๆ ที่มีขึ้น อีกทั้งระดับความมีชื่อเสียงของบุคคลที่ช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพรรคเพื่อไทย นำหนักในการประชาสัมพันธ์ของคนกลุ่มนี้จะสูงมากกว่าคนธรรมดาทั่วไป สามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้มากกว่า ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(n = 400)

ความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยใน กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารจากพรรคเพื่อไทย	4.04	0.85	มาก
2. ด้านการช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพรรคเพื่อไทย	3.94	0.81	มาก
รวม	3.99	0.80	มาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร จากการทดสอบสมมติฐานพบผลการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยการสื่อสารส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยการสื่อสารส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานครที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยองค์ประกอบทั้งหมดของปัจจัยทางด้านการสื่อสาร ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 39.50 ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 1

Correlations a (n=400)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	37.651	2.254		13.006**	.000
ผู้สื่อสาร	.631	.141	.214	4.742**	.000
เนื้อหาสาร	.539	.126	.249	4.173**	.000
ช่องทางการสื่อสาร	.278	.164	.185	1.661**	.001
ผู้รับสาร	.241	.153	.164	3.438**	.009

a. Dependent Variable: Y

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยหลักพุทธธรรม คือ สังคหวัตถุ 4 ส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยหลักพุทธธรรม คือ สังคหวัตถุ 4 ส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 โดยองค์ประกอบทั้งหมดของปัจจัยสังคหวัตถุ 4 ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 31.70 ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางต่อไป

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) สำหรับการทดสอบสมมติฐานที่ 2

Correlations a		(n=400)			
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	34.718	3.487		8.945**
	ทาน	.387	.146	.169	2.293**
	ปิยวาจา	.412	.167	.134	2.347**
	อตถจริยา	1.487	.172	.359	6.975**
	สมานัตตตา	.396	.168	.172	2.492**

a. Dependent Variable: Y

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมในการสร้างความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านทาน (การให้) ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือ การให้ความรู้ การให้โอกาส และการให้เสรีภาพ 2. ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ประกอบด้วย พูดจริง ทำจริง คำพูดน่าเชื่อถือ น่าฟัง เข้าใจง่าย ลักษณะคำพูด น่าเชื่อถือ มีเหตุมีผล มีหลักการที่ถูกต้อง ไม่พูดจาใส่ร้าย ให้ร้าย 3. ด้านอตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ประกอบด้วย พรรคเพื่อไทยมีการลงพื้นที่ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน ประสานประโยชน์ ให้ความช่วยเหลือทุกฝ่าย โดยไม่แบ่งแยกทางการเมือง มีความพร้อมเสมอในการรับใช้ประชาชน 4. ด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ประกอบด้วย การสานต่อนโยบาย ไม่ทอดทิ้งในการต่อสู้ทางการเมือง ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตย รับฟังเสียงประชาชนอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้เท่าทันกับเทคโนโลยีอยู่เสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพทั่วไปของความนิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้ การติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารจากพรรคเพื่อไทย จากผลการศึกษาการติดตามรับฟังข้อมูลข่าวสารของพรรคส่วนใหญ่จะรับฟังข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook Twitter Instagram TikTok เป็นต้น สื่อบุคคล เช่น ผู้นำชุมชน ครอบครัว เพื่อน เป็นต้น และติดตามข้อมูลข่าวสารจากพรรคเพื่อไทยในสื่อกระแสหลัก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร ยงวงศ์ไพบูลย์ และคณะ (2565) เรื่อง ความนิยมทางการเมืองของพรรคพลังประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความนิยมทางการเมือง คือ การติดตามข่าวสารจากสื่อมวลชน การติดตามแพลตฟอร์มออนไลน์ของพรรคการเมือง และสอดคล้องกับธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2561) เรื่อง ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดงจังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร 2557 พบว่า ความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย อุดมการณ์พรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมืองผู้นำพรรคการเมือง ซึ่งจะเห็นได้ว่านโยบายเป็นเนื้อหาสาระหนึ่งที่สำคัญในการรับฟังข่าวสารของพรรคเพื่อไทย

การช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพรรคเพื่อไทย จากผลการศึกษาการช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพรรคเพื่อไทย พบว่า ประชาชนมีความเชื่อมั่นในข้อมูลข่าวสารที่พรรคเพื่อไทยนำเสนอจึงช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับพรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประคอง มาโต (2564) เรื่อง การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี พบว่า ความสัมพันธ์กับมีส่วนสำคัญในการช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับพรรคเพื่อไทย เนื่องจากมีระดับของความน่าเชื่อถือสำหรับประชาชน และสอดคล้องกับวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ (2557) เรื่อง ความนิยมของชนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย: ศึกษากรณี จังหวัดขอนแก่น พบว่า การช่วยประชาสัมพันธ์โดยใช้ความน่าเชื่อถือของบุคคลเป็นหลักสามารถส่งผลต่อความนิยมของพรรคเพื่อไทยได้

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการสื่อสารมีผลต่อการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และร่วมกันอธิบายความผันแปรของการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ถึงร้อยละ 39.50 ปัจจัย สังคหวัตถุ 4 มีผลต่อการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และ

ร่วมกันอธิบายความผันแปรของการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ถึงร้อยละ 31.70 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ปัจจัยด้านการสื่อสารและปัจจัยสังคมวัตถุ 4 มีผลต่อการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และร่วมกันอธิบายความผันแปรของการสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ถึงร้อยละ 37.50

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ในด้านผู้ส่งสาร ด้านเนื้อหาของสาร ด้านช่องทางการสื่อสาร และด้านผู้รับสาร การสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับไชยา พรหมา (2563) เรื่อง พรรคการเมืองกับการสร้างค่านิยมทางการเมือง : กรณีศึกษาพรรคเพื่อไทย พบว่า ปัจจัยที่ทำให้พรรคเพื่อไทยได้รับความนิยมน้อยต่อเนื่อง ได้แก่ กลยุทธ์นโยบายของพรรค กลยุทธ์ด้านผู้นำพรรค กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ของพรรคเหนือความอ่อนแอของพรรคคู่แข่งกลยุทธ์การยึดแนวทางประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ และกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระชินกร สุจิตโต (2564) ที่พบว่า ทักษะในการสื่อสารทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และการเลือกใช้สื่อหรือช่องทางหลากหลาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระนุชิต นาคเสโน และคณะ (2565) เรื่อง การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ส่งสารมีความพร้อม มีการกลั่นกรองความถูกต้องและผ่านการตรวจสอบมาแล้วรวมถึงการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดความต้องการก่อนได้สื่อสารออกมา อีกทั้งมีสภาวะความเป็นผู้นำเป็นผู้ที่มีคนนับหน้าถือตา ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เกิดความเชื่อถือ

3. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้ หลักสังคมวัตถุ 4 สามารถนำมาประยุกต์เพื่อสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร ดังนี้ ด้านทาน (การให้) ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ การให้ความรู้ การให้โอกาส และการให้เสรีภาพ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ได้แก่ พูดจริง ทำจริง คำพูดน่าเชื่อถือ น่าฟัง เข้าใจง่าย มีหลักฐานข้อมูลที่ชัดเจน ลักษณะคำพูด น่าเชื่อถือ มีเหตุผล มีหลักการที่ถูกต้อง ไม่พูดจาใส่ร้ายให้ร้าย ไม่เน้นการตอบโต้ พาดพิง หรือกล่าวร้ายกับพรรคการเมืองอื่น เน้นสื่อสารไปทางนโยบายของพรรคเป็นสำคัญ และมีวจนภาษาที่ดี การสื่อสาร ภาพลักษณ์ บุคลิกภาพ น้ำเสียง ท่าทางที่เป็นมิตร มีความสุภาพ ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ได้แก่ มี

การลงพื้นที่ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนที่มีความหลากหลาย ทำงานในลักษณะประสานประโยชน์ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน มีความพร้อมเสมอในการรับใช้ประชาชน และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ได้แก่ มีการสานต่อนโยบายตั้งแต่พรรคไทยรักไทยในอดีต ไม่ทอดทิ้งในการต่อสู้ทางการเมือง พรรคเพื่อไทยยืนหยัดเคียงข้างประชาชนอยู่เสมอตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน รับฟังเสียงประชาชนอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวให้เท่าทันกับเทคโนโลยี ลดการทำงานด้วยคน ปรับระบบราชการให้กระชับขึ้น เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อประชาชน โดยการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดำเนินงานให้มากขึ้น รวมไปถึงการปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของคนรุ่นใหม่อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภกิจ ภักดีแสน และคณะ (2563) เรื่อง หลักพุทธธรรมเพื่อการให้บริการประชาชน พบว่า หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมอันเป็นที่ตั้งไว้เพื่อการสงเคราะห์อนุเคราะห์ ยึดเหนี่ยวน้ำใจซึ่งกันและกัน ช่วยสร้างความสามัคคี เชื่อมความสัมพันธ์ ผูกมิตรไมตรีในหมู่คณะหรือสังคมไว้ ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพระโสภณ โสภโณ และคณะ (2563) เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา พบว่า การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคาและแก้ปัญหาการขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี วิชัยวงศ์และคณะ (2562) เรื่อง การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า หลักธรรมสังคหวัตถุ 4 สามารถยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในความ สามานสามัคคี เกิดจากการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนทุกคนและทุกสังคม เป็นรากฐานแห่งการแบ่งปันผลประโยชน์ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าแก่ตนและสังคม

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร” ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ไปสังเคราะห์สร้างเป็นความรู้เชิงนวัตกรรมได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้การสร้างความนิยมทางการเมืองที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถขยายความเพิ่มเติมได้ดังนี้

1. หลักธรรมาภิบาล โดยการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองของพรรคเพื่อไทยในกรุงเทพมหานคร คือ ด้านทาน (การให้) ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ด้านอัตตจริยา (การประพฤติประโยชน์) และด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ซึ่งเป็นหลักธรรมที่นำมาซึ่งความสามัคคี ประสานความขัดแย้ง ด้วยการให้ความช่วยเหลือ การพุดจา การประสานประโยชน์

2. สื่อสารทันสมัย เนื่องจากในปัจจุบันสื่อออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้จำนวนมากและรวดเร็ว การสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะช่องทางการสื่อสารออนไลน์ที่แสดงให้เห็นแล้วว่ามีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการสร้างค่านิยมทางการเมือง

3. เข้าถึงใจประชาชน การประยุกต์หลักสังคหวัตถุ 4 ร่วมกับการสื่อสาร สามารถนำมาซึ่งผลลัพธ์ในการเข้าถึงใจประชาชน กล่าวคือ เมื่อสร้างค่านิยมทางการเมืองให้ก่อเกิดกับประชาชนได้แล้วนั้น จะนำมาซึ่ง การติดตามข่าวสารของพรรคการเมืองอย่างสม่ำเสมอ ช่วยหาเสียง ประชาสัมพันธ์หรือแม้กระทั่งแก้ต่างให้พรรคการเมืองที่ตนเองนิยมชมชอบ การกระทำต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงความนิยมทางการเมืองต่อพรรคการเมือง ซึ่งปัจจัยหลักในการเสริมสร้างให้เกิดค่านิยมได้อย่างลึกซึ้งซึ่งนั่นก็คือ การประยุกต์หลักธรรมเข้ากับการสื่อสารนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรเปิดพื้นที่ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อสำรวจความต้องการของประชาชน และนำมากำหนดเป็นนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

2. พรรคการเมืองในประเทศไทย ควรพัฒนาและตรวจสอบคุณสมบัติของนักการเมืองก่อนเลือกตั้ง เพื่อลดความเสี่ยงจากการถูกร้องเรียนในเรื่องคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสม

3. ภาครัฐไม่ควรปิดกั้นการนำเสนอข้อเท็จจริงจากสื่อมวลชน ไม่แทรกแซงหรือบิดเบือนการเสนอข่าว และสื่อมวลชนควรวางตัวเป็นกลางทางการเมือง นำเสนอข้อเท็จจริงไปตามหลักฐานที่มี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งควรแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี ให้เป็นปัจจุบันที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย
2. รัฐบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรีภาพภายใต้กรอบกติกาที่เป็นธรรม อีกทั้งยอมรับความเห็นต่างทางการเมืองที่ทุกฝ่ายควรรับฟังซึ่งกันและกัน
3. คณะกรรมการการเลือกตั้งควรแก้ไขกฎระเบียบเกี่ยวกับวิธีการหาเสียงในสื่อต่าง ๆ เนื่องจากปัจจุบันสื่อมีหลายช่องทาง ควรปรับแก้ไขให้เข้ากับบริบททางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. รูปแบบงานวิจัยในอนาคตควรศึกษาห้วงก่อนการเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้ง เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลลัพธ์ ในการสร้างความนิยม
2. รูปแบบงานวิจัยในอนาคตควรศึกษาประสิทธิผลของช่องทางการใช้สื่อที่ส่งผลต่อการสร้างค่านิยมทางการเมือง เพื่อทราบถึงประสิทธิผลของช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ว่ามีผลลัพธ์แตกต่างกันอย่างไร
3. รูปแบบงานวิจัยในอนาคตควรศึกษาเกี่ยวกับการช่วยประชาสัมพันธ์ของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองที่นิยม เพื่อทราบถึงแนวทางในการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- ไชยา พรหมา. (2563). พรรคการเมืองกับการสร้างความนิยมทางการเมือง : กรณีศึกษาพรรคเพื่อไทย. *วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์*, 3(2), 56-77.
- ณัฐพร ยงวงศ์ไพบูลย์ และคณะ. (2565). ความนิยมทางการเมืองของพรรคพลังประชารัฐ ในกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 5(4), 121-134.
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. (2561). ความนิยมทางการเมืองของประชาชนหมู่บ้านเสื้อแดง จังหวัดอุดรธานีที่มีต่อพรรคเพื่อไทยภายหลังการรัฐประหาร 2557. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 8(3), 29-48.

- ประคอง มาโต. (2564). การส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานี (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระชินกร สุจิตโต (ทองดี). (2564). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง สำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระนุชิต นาคเสน (โพวิชัย) และคณะ. (2565). การพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองตามแนวพระพุทธศาสนาของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ*, 6(2), 59-69.
- พระโสภณ โสภโณ (ทองสม) และคณะ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนวัดใหม่ทุ่งคาอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา. *วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์*, 7(3), 15-25.
- มนตรี วิชัยวงศ์ และคณะ. (2562). การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 10(1), 169-179.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และนพพล อัครชาติ. (2557). ความนิยมของคนอีสานที่มีต่อพรรคเพื่อไทย: ศึกษากรณี จังหวัดขอนแก่น. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 1(1), 75-100.
- ศิริรัตน์ พิสัยเลิศ. (2564). การสร้างและรักษาฐานเสียงของพรรคเพื่อไทยในจังหวัดเชียงรายระหว่าง พ.ศ. 2544-2562. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 12(2), 97-122.
- ศุภกิจ ภักดีแสน และคณะ. (2563). หลักพุทธธรรมเพื่อการให้บริการประชาชน. *วารสารมจร อุบลปริทรรศน์*, 5(3), 619-930.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.